

Heti Agri OÜ
hetiagri@gmail.com

21.03.2024 nr DM-124919-19

Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldise keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUS

Lähtudes alltoodust, Heti Agri OÜ esitatud taotlusest ning tuginedes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lõike 1 punktile 1, § 6 lõike 2 punktile 2 ja lõikele 4, § 6¹ lõigetele 3 ja 5, § 9 lõikele 1, § 11 lõigetele 2, 2², 2³, 4, 8 ja 8¹, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõikele 1 ja § 3 punktile 4, keskkonnaministri 16.08.2017 määrusele nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“, otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju, mistõttu Keskkonnaamet ei algata Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldise keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamist.

1.2. Maardu VII lubjakivikarjääri keskkonnaloale täiendavaid keskkonnameetmeid muidu ilmnedu võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks ei lisata.

1.3. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

1.4. Kavandatava tegevuse erisused või keskkonnameetmed muidu ilmnedu võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks Maardu VII lubjakivikarjääris on järgmised:

1. Juhul kui mäetööde käigus tekib avariid, tuleb vajalike vahenditega (absorbent, õlipüünised) reostuse levik kiirelt ja ohutult lokaliseerida ning reostunud pinnas üle anda vastavat jäätmekäitlusaltsentsi omavale ettevõttele;
2. Masinate korraline hooldus teostatakse selleks ettevalmistatud platsil;
3. Tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb sademetevaesed, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, kasta karjääri veoteid ja platse pidevalt ning piirata veokite liikumiskiirust kuni 30km/h;
4. Hoida purustus-sorteerimissõlm kui peamine heiteallikas karjääri süvendis;

5. Hoida purustussõlme generaatori põleti/ küttekolde korras;
6. Kasutada kvaliteetset kütust;
7. Purustus-sorteerimissõlm tuleb võimalikult suures osas kinni katta, vältimaks purustus-sorteerimissõlmes tekkiva tolmu levikut;
8. Purustus-sorteerimissõlm peab olema varustatud niisutussüsteemiga, vältimaks purustus-sorteerimissõlmest tekkiva tolmu levikut;
9. Karjääri väljasõiduteed tuleb puhastada ja pesta vähemalt 1 kord nädalas;
10. Karjäärist väljuvate sõidukite jaoks tuleb paigaldada rattavannid ning karjäärist väljuvate sõidukite rattad ja rattakoopad tuleb suvepesuga üle pesta, vältimaks tolmu levikut;
11. Lubjakivikarjääris teha mäetöid päevasel ajal esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) kell 7.00-23.00;
12. Karjääri teenindusala piirata aiaga;
13. Mürahäiringu leevendamiseks tuleb rakendada leevendavaid meetmeid (mõjutatud ala suunas rajada müra vähendamiseks müratõkke vall).
14. Enne lõhketöödega alustamist tuleb läbi viia mäeeraldise piirist 200 m raadiuses olevate hoonete konstruktiivse osa seisundi audit. Audit tuleb läbi viia ehitusseadustiku §-s 18 ja majandus- ja taristuministri 12.10.2020 määruses nr 61 sätestatule (visuaalkontroll). Auditi teostamise õigus on ehitusinseneril (diplomeeritud ehitusinsener, tase 7 või volitatud ehitusinsener, tase 8), kellel on kutsetunnistusel ehitise auditi kompetents. Auditi läbiviimise sagedus on iga kolme aasta tagant. Visuaalselt nähtavate muutuste ilmnemise korral tuleb hoone omaniku nõudmisel läbi viia täiendav audit, kuid mitte tihedamini kui kord aastas. Auditi läbiviimise korraldab ning kulud tasub loa omaja.
15. Ettevõtte on kohustatud kooskõlastama lõhkamistööd omavalitsusega.

Keskkonnaamet teavitab KeHJS § 12 lõike 1¹ punkti 2 kohaselt käesolevast KMH algatamata jätmisest 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Asjaolud

Heti Agri OÜ (registrikood 14476893; aadress Koondise tn 15-3 Saue, Saue vald, Harju maakond) esitas Keskkonnaametile 25.05.2023 taotluse nr T-KL/1018874 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi *KOTKAS*), 25.05.2023 nr DM-124919-1, parandatud taotlus registreeritud KOTKAS 27.06.2023 nr DM-124919-6).

Heti Agri OÜ taotleb Maardu VII maardla maavaravaru ploki 25 kõrgemargilise ehituslubjakivi aktiivse tarbevaru kaevandamiseks. Taotletav Maardu VII lubjakivikarjääri asukoht on Harju maakond Jõelähtme vald, Võerdla küla. Taotletav mäeeraldise teenindusmaa pindala on 12,03 ha ja mäeeraldise pindala 12,03 ha.

Maardu VII lubjakivikarjääri teenindusmaa kattub katastriüksustega „Kiltri tee 16” (katastritunnus 24501:001:0750, pindala 13,17 ha, maa sihtotstarve on maatulundusmaa 100%, omandivorm on riigiomand).

Taotletav Maardu VII lubjakivikarjäär hõlmab Maardu maardla (registrikaart nr 178) pealpool veetaset paiknevat aktiivse tarbevaru plokki (25 plokki). Sügavuti on mäeeraldise piiriks ploki (25) alumine piir.

Ploki 25 taotletav varu on 590 tuh m³ (varu seisuga 31.12.2022) ja kaevandatav varu on 545 tuh m³ (seisuga 31.12.2022). Maardu VII lubjakivikarjääri maavara kaevandamise keskkonnaluba taotletakse kehtivusega 10 aastat. Keskmise kaevandamise aastamäär on 60 tuh m³. Kaevandatud maa korrastamist kavandatakse paralleelseks kaevandamisega ja korrastamise lõpule viimiseks on kavandatud täiendavalt 1 aasta. Taotletava Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldise kaevandatav varu paikneb pealpool veetaset. Korrastamisel saab ammendatud karjääri ala korrastada metsamaaks.

Keskkonnaloa taotlus on avalikustatud 14.07.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Menetlusosalisi teavitati keskkonnaloa menetlusse võtmisest 14.07.2023 kirjaga nr DM-124919-8.

2.2. Õiguslikud alused

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi **KeHJS**) § 3 lõike 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõike 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi **KMH**) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lõikes 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6¹ lõikes 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 lõike 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja. Maapõuseaduse (edaspidi **MaapS**) § 48 kohaselt annab maavara kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet, seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS-e tähenduses.

KeHJS § 6 lõike 2 punkti 2, § 6 lõike 4, § 6¹ lõike 3, § 11 lõigete 2 ja 4 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab keskkonnaloa andja andma eelhinnangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on olulise keskkonnamõjuga tegevus ning kaaluma KMH algatamise vajalikkust.

KeHJS § 11 lõike 23 järgi otsustatakse KMH vajalikkus, lähtudes eelhinnangust ja asjaomase asutuse seisukohast.

3. EELHINNANG

KeHJS § 6¹ lõike 3 järgi annab Keskkonnaamet eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust. Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ (edaspidi **määrus nr 31**).

Keskkonnaamet on eelhindangu andmisel kasutanud järgmisi materjale:

1. Heti Agri OÜ esitatud keskkonnavalua taotlus 25.05.2023 nr T/KL-1018874, sh taotluse seletuskiri 27.06.2023 DM-124919-6. (sh **taotluse seletuskiri**);
2. Maa-ameti kaardirakendust (<https://xgis.maaamet.ee/xgis2/>);
3. Keskkonnaameti 07.09.2023 dokument nr DM-118772-29, „Lõuna-Väo II lubjakivikarjääri mäeeraldise keskkonnavalua taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ (edaspidi **aasta eelhindang**)

Eelhindangu koostamisel on tuginetud nimetatud materjalidele.

3.1. Kavandatav tegevus (määruse nr 31 § 2)

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht, seosed asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega

Heti Agri OÜ taotleb maavara kaevandamise keskkonnavalua Maardu maardla maavara varu plokki 25 kõrgemargilise ehituslubjakivi aktiivse tarbevaru kaevandamiseks.

Maardu VII lubjakivikarjäär kattub põhjaosas Maardu aluskorra ehituskivimaardla (registrikaart nr 54) aktiivse tarbevaru plokiga 1 ja aktiivse reservvaru plokiga 2. Maardu VII lubjakivikarjäär paikneb Maardu lubjakivimaardlal (registrikaardi nr 178), mille põhimaavara on ehituslubjakivi (kasutusala kood 0803) ning kaasnevaks maavaraks on kõrgemargiline ehituslubjakivi (kasutusala kood 0805).

Kiltri kergliiklustee (nr 11811) asub taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa lääneservast vähemalt 10 m kaugusel. Taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa kaguservast vähemalt 12 m kaugusele jääb 4. Loovälja ühendustee nr 3565. Riigitee Tallinn-Narva (nr 1) äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa lõunaservast vähemalt 30 m kaugusel. Riigitee Maardu tee (nr 11603) äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa põhjaservast vähemalt 15 m kaugusel. Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattub nimetaud teede kaitsevöönditega. Varu kinnitamine ja kaevandamine alal on kooskõlastatud transpordiametiga.

Maardu VII lubjakivikarjääri lääneservast ~ 7 m kauguses on sideehitis maismaal ELA094 (VID kood ELA094) ja selle kaitsevöönd 1 m liini teljest. Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa ei kattu kaitsevööndiga.

Maardu VII lubjakivikarjääri edelanurka läbib Aktiselts MAARDU ELEKTER elektrimaakaabelliin PAJ - 3 (Lao 33) – AJ-20, mille kaitsevöönd on 1 m liini teljest. Liini teisaldamine kaevandaja kulul on kooskõlastatud Aktsiaselts MAARDU ELEKTER'iga.

Maardu VII lubjakivikarjäärist lääne suunda kaugusele ~18 m jääb A- ja B-kategooria maagaasi jaotustorustik Tallinn-Kehra C12 (vid kood 74585), mille kaitsevöönd on 1 m liini teljest. Kattumist nimetatud tehnovõrkude kaitsevöönditega ei esine.

Maardu VII lubjakivikarjäärist kaugusel *ca* 115 m lõuna suunas teiselt poolt Tallinna-Narva riigipõhimaantee nr 1 asuvad Maardu IV lubjakivikarjääri mäeeraldis (keskkonnaluba HARM-161, arendaja EMG Karjäärid OÜ) ja Maardu lubjakivikarjäär (keskkonnaluba HARM-159, arendaja OÜ Starhill). Mõlemad nimetatud mäeeraldised on seotud Maardu lubjakivimaardla aktiivse tarbevaru plokkide maavaraga.

Maardu VII lubjakivikarjäärist ~ 32 m kaugusele põhja poole jääb Maardu XIII uuringuruum (geoloogilise uuringu luba L.MU/513453) ning ~ 111 m kaugusele ida suunda jääb taotletav Maardu XI uuringuruum.

Lähimad majapidamised jäävad taotletavast Maardu VIII lubjakivikarjääri mäeeraldisest läänes ja põhjas vähemalt ~ 200 m kaugusele ning idas ja lõunas vähemalt ~ 1 km kaugusele. Rail Balticu kavandatav trassikoridor jääb taotletavast Maardu VII lubjakivikarjäärist ~ 1,7 km kaugusele lääne suunda. Taotletava Maardu VII lubjakivikarjääri piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte. Maardu lubjakivimaardla paikneb Põhja-Eesti platool üldiselt pinnamoega. Alal maapinna absoluutkõrgused varieeruvad vahemikus 39 kuni 43 m. Karjääri ala on osaliselt kaetud metsaga ning ülejäänud osas on lagendik, põhjapiiril on „kraav”, mis kevadel/sügisel täitub veega.

Tavapäraselt on kaevandamise ettevalmistustöödeks metsa raadamine, kändude juurimine ning kokkulüke ja kattepinnase koorimine.

Katendi paksus ala piires kõigub 1,7-3,3 m vahemikus (keskmine 2,4 m). Katendi maht maavara lasumis on uuringu andmetel 286 tuh m³, millest kasvukiht keskmise paksusega 0,4 m on 47,7 tuh m³. Kasuliku kihi moodustav keskmise- kuni paksukihiline lubjakivi keskmise paksusega 5,2 m. kasuliku kihi paksus varieerub vahemikus 4,5 kuni 5,6 m, lasub ülevalpool põhjaveetasel. Kasvukoht kooritakse ja ladustatakse paljandamisel eraldi vastavalt esitatavatele nõuetele. Kaevandamisel eemaldatakse katendit koguses 274 tuh m³. Katend on võimalik ajutiselt ladustada mäeeraldise teenindusmaal, kasutada müra- ja tolmutõkkevallide rajamisel ja hiljem kaevandatud maa korrastamisel.

Kaevandamise mäenduslikud tingimused taotletaval Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisel on head. Maavara raimamine on kavandatud kombineeritult kasutades selleks nii puurlõhketöid kui vastavalt vajadusele (näiteks ülegabariitset kivimi tükkide tükeldamine) hüdrovasarat. Enne kaevandamise alustamist Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisel tuleb koostada kaevandamisprojekt mille järgi on võimalik ohutult ja nõuetekohaselt kaevandada ning

kaevandamist mäeeraldisel määratakse korraldama selleks kompetentsust omav vastutav spetsialist.

Karjäär asub hõreda inimasutusega piirkonnas ja ei ole oodata tolmust lähtuvalt negatiivset mõju ümbritsevale elukeskkonnale ja elukvaliteedile. Kavandatava tegevusega ei pumbata ega juhita ära isevoolu teel mäeeraldiselt põhja-ega pinnavett ning ei alandata karjääri veetaset.

Maardu VII lubjakivikarjääri maavara kaevandamise keskkonnaluba taotletakse kehtivusega 10 aastat.

Lähim hoone on karjääri teenindusmaast läänes ~220 m kaugusel katastriüksusel Kiltri tee 12c (katastritunnus 44601:001:0699).

Puurlõhketööd tellitakse ettevõttelt, millel on lõhkematerjaliseaduse nõuetele vastav tegevusluba. Puur-lõhketööd toimuvad vastutava isiku kinnitatud projekti järgi. Lõhketöö parameetrid ja kasutatavad abivahendid peavad tagama, et lööklaine, kildude laialipaiskumise ning seismilise võnkumise tõttu avalduvad mõjud oleksid lõhketöö ohualasse ehitistele ja seadmetele minimaalsed. Lõhkamisel tuleb tagada ohutus ja vältida kivitükkide lendamist teenindusmaa piiridest väljapoole.

Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole antud tegevus vastuolus strateegiliste planeerimisdokumentidega.

3.1.2. Ressursside (sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik) kasutamine, tegevuse energiakasutus

Kaevandatav maavara on kasutatav ehituses ja tee-ehituses nii Harjumaal kui kaugemates maakondades maavara vajaduse rahuldamiseks.

Katend on kaevandamisel ajutiselt kasutatav ka vajadusele müra ja tolmu levikut tõkestavate müra- ja tolmutõkkevallide rajamiseks ning hiljem kaevandatud maa korrastamisel.

Karjääris kaevandamisel looduslik mitmekesisus vaesestub. Looduslik mitmekesisus, taimestik ja loomastik saab hakata taastuma peale karjääri korrastamist. Maavara kaevandamisel muutub maastiku olukord mäeeraldise piires täielikult. Kaevandamisest mõjutatud maa korrastatakse korrastamisprojekti alusel ning sellega tuleb alustada tehnoloogiliselt esimesel võimalusel ja see tuleb lõpuni viia enne loa kehtivuse lõppu.

Peamised energiatarbijad mäeeraldisel on seal töötavad seadmed ja masinad.

3.1.3. Tegevusega kaasnevad tegurid: heide vette, pinnasesse ja õhku, müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn, jäätmete teke ja käitlemine

Vibratsioon

Maavara raimamine on kavandatud kombineeritult kasutades selleks nii puurlõhketöid kui vastavalt vajadusele (näiteks ülegabariitset kivimi tükide tükeldamine) hüdrovasarat.

Lõhketöödega kaasnev vibratsioon on hetkeline ja selle mõjud on lõhketööde teostaja poolt kontrollitavad. Mäeeraldisel kasutada plaanitavate mäemasinate töötamisel ei teki vibratsiooni, mis võiks avaldada negatiivset mõju ümbritsevale keskkonnale. Kõige suurem on vibratsiooni mõju kasutatavate masinate juhtidele (operaatoritele). Vibratsiooni piirmäärad vibratsioonist mõjutatud töökeskkonnale on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 12.04.2007 määrusega nr 109 „Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded vibratsioonist mõjutatud töökeskkonnale, töökeskkonna vibratsiooni piirnormid ja vibratsiooni piirnormid ja vibratsiooni mõõtmise kord”. Kasutades tehniliselt korras masinaid on vibratsioon lubatud piirides ja mõju töötajatele minimaalne.

Puurlõhketööd tellitakse ettevõttelt, millel on lõhkematerjaliseaduse nõuetele vastav tegevusluba. Puur-lõhketööd toimuvad lõhketööde vastutava isiku kinnitatud projekti järgi. Lõhketöö parameetrid ja kasutatavad abivahendid peavad tagama, et lööklaine, kildude laialipaiskumise ning seismilise võnkumise tõttu avalduvad mõjud oleksid lõhketöö ohualasse jäävatele ehitistele ja seadmetele minimaalsed. Lõhkamisel tuleb tagada ohutus ja vältida kivitükkide lendamist teenindusmaa piiridest väljapoole.

Lõhketöödega kaasneb maavõngete levik keskkonda. Mida suurem on lõhkelaengu mass ja mida lähemal asub lõhkamiskoht, seda suuremad on oodatavad negatiivsed avalduvad mõjud. Selleks, et vältida ja vähendada maavõngete mõju konkreetsete tundlike objektide ja rajatiste suhtes, on vajalik leida ohutute lõhkelaengute suurused.

Lõhketöid teostab maavara kaevandamise loa taotleja poolt tellitud litsentseeritud lõhketööde tegija, kelle poolt koostatakse nõuetele vastav puur-lõhketööde projekt. Lõhketööde parameetrid ja kasutatavad kaitsevahendid valitakse selliselt, et on välistatud lõhketööde ohualasse jäävate ehitiste ja seadmete kahjustamine lööklaine, kildude laialipaiskumine ning seismilise võnkumise mõjul.

Lõhketöödest tulenevad maavõnkeid võivad olla inimesele tajutavad või häirivad intensiivsuse korral, mis on kümnekond korda väiksem hoonele lubatud vibratsiooni intensiivsusest. Varasemate näidete põhjal esinevad häiringud/kaebused, kui maavõngete võnkekiirus on üle 2 mm/s. Seega võib kaebusi tulla ka kaugemalt kui 300 m. Konkreetsete ja usaldusväärsed seireandmed on oluliseks sisenditeks võimalike pretensioonide lahendamisel. Mõju hoonetele on tõenäoliselt võimalik hoida aktsepteeritaval tasemel. Häiringut saab leevendada konkreetsete mõõtetulemuste abil. Täiendavalt tuleks hoonete seisukorda dokumenteerida ja seisukord muutub ajas ka ilma lõhketööde mõjuta (eriti värskest ehitatud hoonete puhul – ehituspraak, vajumine jms) ning seetõttu peaks hindamine olema pidev.

Lähim müratundlikum objekt on karjääri teenindusmaast läänes ~ 220 m kaugusel paiknev hoone katastriüksusel Kiltri tee 12 c (katastritunnus 44601:001:0699)

Valgus, soojus, kiirus ja lõhn

Valguse, soojuse, kiirguse ja lõhna reostust ettevõtte tegevusest ümbruskonnale ei kaasne.

Jäätmed

Kaevandamisjäätmed on jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena.

Katend (01 01 02 - Mitteraaksete maavarade kaevandamisjäätmed) eemaldatakse mäeeraldiselt järkjärguliselt vastavalt mäetööde edenemisele. Katendi puhul on tegemist saastumata pinnasega, mis ei kujuta keskkonnoahtu – õhku või vette eralduvate saasteainete teke ja levik on välistatud, sest tegemist on saastumata materjaliga. Mäeeraldiselt eemaldatud katend paigutatakse mäeeraldisse teenindusmaale, kus nendest moodustatakse müra- ja tolmutõkke vallid ning kasutatakse hiljem karjääri korrastamisel vastavalt korrastamise projektile.

Lubjakivi töötlemisel tekkivad jäägid ehk lubjakivi sõlmed (01 04 13 - Kivilõikamisel ja -saagimisel tekkinud jäätmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 01 04 07* ja 01 04 11, sealhulgas paekivi (näiteks lubjakivi, dolomiidi) töötlemisel tekkinud jäätmed), mis on inertsed ja kindla kvaliteediga materjal nagu teised killustiku fraktsioonid ehk toode, mida plaanitakse peamiselt turustada või kasutada karjääri korrastamisel. Sõlmed ladustatakse mäeeraldisse teenindusmaal puistangutesse.

Jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) § 2 lg 1 kohaselt on jäätmed mis tahes vallaasi, mille valdaja on ära visanud, kavatseb seda teha või on kohustatud seda tegema ning lg 2 kohaselt tähendab äraviskamine vallaasja kasutuselt kõrvaldamist, loobumist selle kasutusele võtmisest või kasutusest hoidmist, kui selle võtmine ei ole tehniliselt võimalik, majanduslikest või keskkonnakaitselistest asjaoludest tulenevalt mõistlik.

Kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldisse teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla JäätS §35² tähenduses, tuleb koostada kaevandamisjäätmekava.

JäätS § 22¹ kohaselt on jäätmetekke vältimine prioriteetsem meede jäätmehierarhias. Sama seaduse § 22 kohaselt on jäätmetekke vältimine asja jäätmeteks muutumisele eelnevate meetmete rakendamine tekkivate jäätmete koguse ja jäätmete keskkonna-ning terviseohtlikkuse vähendamiseks.

Seega tuleb kaevandajal esmalt võtta kasutusele meetmed jäätmetekke vältimiseks, mis on tulenevalt JäätS eelistatavim lahendus.

Korrastamisel tuleb peale kaevandamist ammendatud alad korrastada maismaaks (maatulundusmaa). Korrastatud metsamaal ei tohi põhjaveetase tõusta kõrgemale kui 0,7 m sügavuseni korrastatud maapinnast, ehk kaevandatud alal tuleb teostada täitmistööd ning kujundada maapind, mis vastaks metsamaa nõuetele. Mulda saab kasutada maismaaosa tagasitäitmise pealmiseks viljakaks kihiks. Tagasi täitmist on vaja teha abs kõrguse tasemeni

36,41 m. kogu kaevandamisel eemaldatav katend, kokku koguses 274 tuh m³, on kasutatav korrastamistöödeks.

Katend on kaevandamisel ajutiselt kasutatav ka vastavalt vajadusele müra ja tolmu levikut tõkestavate müra- ja tolmutõkkevallide rajamiseks. Seega on välistatud kattepinnase muutumine jäätmeks JäätS mõistes.

Olmejäätmel moodustub karjääri töös väga väikeses mahus. Need kogutakse konteineriisse ning antakse üle jäätmekäitlejale. Kaevandamisel kasutatavate masinate ja mehhanismide hooldus tehakse alltöövõtuna remonditöökodades. Mineraalse loodusliku ehitusmaterjali kaevandamisel enamlevinud tehnikat kasutades ei teki ohtlikke jäätmel.

Kaevandamisel Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisel ei teki kaevandamisjäätmel ja puudub kaevandamisjäätmekava vajadus ning keskkonnavalat jäätmel eriosa täitmise vajadus. Samuti toimu karjääris JäätS mõistes katendi äraviskamist ning tegemist on looduslikul kujul oleva materjaliga, millel on olemas kindel kasutus ning otstarve. MaaPS § 44 kohaselt ei tohi kaevandamine põhjustada mulla hävimist ning maavara kaevandamisel eemaldatav mulda tohib ajutiselt ladustada mäeeraldisel teenindusmaa piires, kasutada loa alusel kaevandatud maa korrastamiseks ning võõrandada või kasutada väljaspool mäeeraldisel teenindusmaad. Sealhulgas ei kujuta katend ajutisel ladustamisel ohtu keskkonnale ning samuti on välistatud saasteainete teke ja levik ümbritsevasse keskkonda. Antud saastumata kattepinnase näol pole JäätS mõistes tegemist jäätmel.

Olmejäätmel moodustub karjääri töös väga väikeses mahus. Need kogutakse konteineriisse ning antakse üle jäätmekäitlejale. Kaevandamisel kasutatavate masinate ja mehhanismide hooldus tehakse alltöövõtuna remonditöökodades. Mineraalse loodusliku ehitusmaterjali kaevandamisel enamlevinud tehnikat kasutades ei teki ohtlikke jäätmel.

Kaevandamisel Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisel ei teki kaevandamisjäätmel ja puudub kaevandamisjäätmekava vajadus ning keskkonnavalat jäätmel eriosa täitmise vajadus. Samuti ei toimu karjääris JäätS mõistes katendi äraviskamist ning tegemist on looduslikul kujul oleva materjaliga, millel on olemas kindel kasutus ning otstarve. MaaPS § 44 kohaselt ei tohi kaevandamine põhjustada mulla hävimist ning maavara kaevandamisel eemaldatav mulda tohib ajutiselt ladustada mäeeraldisel teenindusmaa piires, kasutada loa alusel kaevandatud maa korrastamiseks ning võõrandada või kasutada väljaspool mäeeraldisel teenindusmaad. Sealhulgas ei kujuta katend ajutisel ladustamisel ohtu keskkonnale ning samuti on välistatud saasteainete teke ja levik ümbritsevasse keskkonda. Antud saastumata kattepinnase näol pole JäätS mõistes tegemist jäätmel.

Pinna-ja põhjavesi

Kavandatava tegevusega ei pumbata ega juhita ära isevoolu teel mäeeraldiselt põhja-ega pinnavett ning ei alandata karjääri veetasel. Hinnanguliselt jääb reljeefi muutusest tingitud pinnavee alanduse mõjuala lubjakivisse ulatuvast süvendi piirist ~14 m kaugusele. Kaevandamine toimub pealpool põhjavee taset seega on hinnanguliselt välistatud

kaevandamistegevuse mõju piirkonna lähimatele suurkaevudele ning salvkaevudele. Põhjavesi toitub peamiselt sademetest.

Võimalik mõju veekvaliteedile on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariilukordadega. Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust on võimalik, et esineb nende lekkeid. Avariilukorra tekkimise tõenäosus ei ole suurem, kui teistes rasketehnikaga seotud valdkondades nagu põllumajandus või ehitus. Kasutades tehniliselt korras seadmeid ja neid regulaarselt hooldades on lekete tõenäosus väike ja lekked kiiresti avastatavad. Masinate suuremahulisi hooldusi ja remonttöid ei plaanita karjäärialal teha. Avariide likvideerimise viisid planeeritakse kaevandamise projektis. Mäeeraldise teenindusmaa piires on keelatud prügi maha panek.

Välisõhk ja müra

Kaevandamise keskkonnaloa omanik peab tööde teostamisel kinni pidama keskkonnaministri 16.12.2016. a vastu võetud määrusest nr 71 (välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid).

Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldise lähiala tuleb käsitleda kui II kategooria alana, kus kehtivad tööstusmüra piirväärtused: päeval ajal 60 dB ja öisel ajal 45 dB. Liiklusmüra (nt maanteeliiklus) piirväärtused II kategooria alal on vastavalt: päeval ajal 60 dB (65 dB on lubatud müratundliku hoone teepoolsel küljel) ja öisel ajal 55 dB (60 dB on lubatud müratundliku hoone teepoolsel küljel).

Suurimad müra tekitajad kaevandamisel on kasutatavad masinad (laadur, ekskavaator, purusti ja sõel) ja transpordimasinad. Lõhketöödega tekkiv müra on ajutine. Tegemist on mobiilsete seadmetega. Seadmetest lähtuv müra levib vahetult seadme töötsoonis ja selle lähiümbruses. Iga seaduse on käsitletav eraldi punkt-müraallikana, millest levib müra ühtlaselt igas suunas.

- Pöördkoppekskavaatori helivõimsustase tase tootja andmetel 105 dB;
- Rataslaaduri helivõimsustase tootja andmetel 105 dB;
- Töötlussõelme (purusti/sõel) helivõimsustase tootja andmetel 122 dB.

Lähim müratundlikeim objekt on karjääri teenindusmaast läänes ~220 m kaugusel paiknev hoone katastriüksusel Kiltri tee 12c (katastritunnus 44601:001:0699).

Kaevandamisel Maardu VII lubjakivikarjääris müra piirväärtuste ületamine on vähetõenäoline arvestades olukorda, kus tehnika paikneb süvendis ja/või puistangute taga ja arvutus eeldab kõigi seadmete paiknemist üheaegselt müratundlikule objektile lähimas punktis mäeeraldise teenindusmaal ning seadmete samaaegset töötamist maksimaalsel müratasemel.

Tolmu võib tekkida mäeeraldise teenindusmaa piires kuival aastaajal katendita teedel maavara transportivate veoautode liikumisest. Tolm koosneb erineva suurusega tahketest osakestest ning jämedamad osakesed langevad maha kiiremini ja peenemad osakesed aeglasemalt. Tolmu leviku ulatus ja hajumine sõltub peamiselt tuule suunast ja kiirusest ning õhu niiskusest. Mäeeraldiselt tolmu levikut külgnaveatele aladele vähendab alal paiknevad puistangud, töö toimumine süvendis ja ümbritsev taimestik ning väljaveoks kasutatava tee vajalikus ulatuses tolmuvara katte alla

viimine. Maavara veol tekkida võivad tolmu on vajadusel võimalik vähendada karjäärisesse teede niisutamisega. Mürataseme ja tolmu tekke- ja leviku vähendamiseks saab vajadusel karjäärisesestel teedel transpordivahendite liikumise kiirust piirata. Transpordivahendite kiirust võib alandada mäeeraldisel 30 km/h ning vajadusel läbi viia laadurijuhtide täiendav instruktaaz, mis tagab, et laadimisel satuks keskkonda vähem tolmu ja müratase oleks minimaalne.

Karjäär asub hõreda inimasutusega piirkonnas ja ei ole oodata tolmust lähtuvat negatiivset mõju ümbritsevale elukeskkonnale ja elukvaliteedile. Kavandatava tootmisprotsessi ja-tingimuste puhul ei ole oodata käitise saasteainete heidete künniskoguste ületamist, mille korral oleks nõutav õhusaasteluba.

3.1.4. Korrastamine

Kaevandamise lõpetamisel ja karjääriala korrastamisel lakkavad tootmistegevusega seotud ja mõjud ja maastik korrastatakse maismaaks ja taas taimestatakse.

Karjääri korrastamistööd teostatakse vastavalt korrastamisprojektile. Korrastamisprojekt koostatakse lähtudes Keskkonnaameti poolt esitatavatest korrastamistingimustest. Kogu kaevandatud maa korrastatakse lõplikult enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist.

Taotletava Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisel kaevandatud varu paikneb pealpool veetaset. Korrastamisel saab ammendatud karjääri ala korrastada metsamaaks. Korrastamisel kavandatakse kujundada mäeeraldisel nõlvad nõlvusega 1:2 ja tõsta süvendi põhi abs kõrguse tasemeni 36,41 m.

Karjääri korrastamistööd teostatakse vastavalt korrastamisprojektile. Korrastamisprojekt koostatakse lähtudes Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustest. Korrastamistingimusi esitades arvestatakse maaomaniku poolt maa kasutada andmisel esitatud nõudeid ja kohaliku omavalitsuse arvamust. Kogu kaevandatud maa korrastatakse lõplikult enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist osapooltega kooskõlastatud ja rakendamisnõusoleku saanud korrastamise projekti alusel.

Otstarbekas on kasutada korrastamisel kaevandamiseelselt eemaldatud kogu katend. Maardu VII lubjakivikarjääri kaevandatud maa on korrastatav maatulundusmaaks. Kaevandatud maa on bioloogilisel korrastamisel võimalik taimestada metsastamisega.

Kaevandamise ning kaevandatud maa korrastamisega ei muudeta maavaravaru kaevandamisväärsust ega selle olemasolevat juurdepääsu olukorda.

Kaevandatud maa korrastamine tuleb teha vastavalt karjääri korrastamisprojektile, kus määratakse ala korrastamiseks vajalikud tööd ja nende mahud. Korrastamise projekt tuleb koostada vastavalt keskkonnaministri 07.04.2017 määruses nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa ning selle korrastamise kohta aruande esitamise kord ja aruande vorm ning maa korrastamise akti sisu ja vorm” kehtestatud.

3.1.5. Tegevusega kaasnevate avariilukordade, suurõnnetuste või katastroofide esinemise võimalus

Mäetöödel on potentsiaalseks reostusallikaks karjääri mäemasinate tehnilised avariid. Selle vältimiseks tuleb jälgida masinate tehnilist seisundit ning planeerida karjääri projektis avariide likvideerimise viisid. Võimalike avariilekete likvideerimiseks peab arendaja ette nägema vajadusel masinate hoolduse platsi, õli püüdmise ja neutraliseerimise vahendid. Masinate remontimine peab toimuma selleks ettenähtud kohtades.

Ettevõtte tegevusega ei kaasne eeldatavalt kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond (määruse nr 31 § 3)

3.2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Taotletav Maardu VII lubjakivikarjääri asukoht on Harju maakond Jõelähtme vald Võerdla küla. Maardu VII lubjakivikarjääri teenindusmaa kattub katastriüksustega „Kiltri tee 16” (katastritunnusega 24501:001:0750, pindala 13,17 ha). Maardu VII lubjakivikarjääri ala kattub täielikult Rebala muinsuskaitsealaga (väline tunnus 27015), kuid kaitstavaid mälestisi antud alasse ei jää. Kaevandamine alal on kooskõlastatud Muinsuskaitseametiga.

Maardu VII lubjakivikarjäär kattub põhjaosas Maardu aluskorra ehituskivimaardla (registrikaart nr 54) aktiivse tarbevaru plokiga 1 ja aktiivse reservvaru plokiga 2. Maardu VII lubjakivikarjäär paikneb Maardu lubjakivimaardlal (registrikaardi nr 178), mille põhimaavara on ehituslubjakivi (kasutusala koos 0803) ning kaasnevaks maavaraks on kõrgemargiline ehituslubjakivi (kasutusala kood 0805).

Maardu VII lubjakivikarjääri lääneservast ~ 7 m kauguses on sideehitis maismaal ELA094 (VID kood ELA094) ja selle kaitsevöönd 1 m liini teljest. Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa ei kattu kaitsevööndiga.

Maardu VII lubjakivikarjääri kaguosal asub geodeetiline märk 218 (nr 53106) ja selle kaitsevöönd. Maa-ameti geodeesia osakond on 16.01.2023 andnud kooskõlastuse, mille kohaselt, kui ei ole võimalik märki säilitada, siis asendamine ei ole vajalik. Geodeetilise märgi likvideerimisest tuleb teavitust esitada Maa-ameti geodeesia osakonnale.

Maardu VII lubjakivikarjääri edelanurka läbib Aktsiaselts MAARDU ELEKTER elektrimaakaabelliin PAJ – 3 (Lao 33) – AJ-20, mille kaitsevöönd on 1 m liini teljest. Liini teisaldamine kaevandaja kulul on kooskõlastatud Aktsiaselts MAARDU ELEKTER'iga.

Maardu VII lubjakivikarjäärist lääne suunda kaugusele ~ 18 m jääb A- ja B-kategooria maagaasi jaotustorustik Tallinn-Kehra C12 (vid kood 74585), mille kaitsevöönd on 1 m liini teljest. Kattumist nimetatud tehnovõrkude kaitsevöönditega ei esine.

Maardu VII lubjakivikarjäärist kaugusel $c a$ 11m lõuna suunas teiselt poolt Tallinna-Narva riigipõhimaantee nr 1 asuvad Maardu IV lubjakivikarjääri mäeeraldis (keskkonnaluba HARM-161, arendaja EMG Karjäärid OÜ) ja Maardu lubjakivikarjäär (keskkonnaluba HARM-159, arendaja OÜ Starhill). Mõlemad nimetatud mäeeraldised on seotud Maardu lubjakivimaardla aktiivse tarbevaru plokkide maavaraga.

Maardu VII lubjakivikarjäärist ~32 kaugusele põhja poole jääb Maardu XIII uuringuruum (geoloogilise uuringu luba L.MU/513453) ning ~ 111m kaugusele ida suunda jääb taotletav Maardu XI uuringuruum.

Lähimad majapidamised jäävad taotletavast Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisest läänes ja põhjas vähemalt ~ 200 m kaugusele ning idas ja lõunas vähemalt ~ 1 km kaugusele.

Rail Baltic kavandatud trassikoridor jääb taotletavast Maardu VII lubjakivikarjäärist ~ 1,7 km kaugusele lääne suunda.

Taotletava Maardu VII lubjakivikarjääri piire ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte.

Maardu lubjakivimaardla paikneb Põhja-Eesti platool üldiselt tasase pinnamoega. Alal maapinna absoluutkõrgused varieeruvad vahemikus 39 kuni 43 m. karjääri ala on osaliselt kaetud metsaga ning ülejäänud osas on lagendik, põhjapiiril on „kraav”, mis kevadel/sügisel täitub veega.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad (sh maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime)

Maardu VII lubjakivikarjääri katendi moodustab mullaga kasvukiht, mille paksus varieerub vahemikus 0,4 kuni 0,5 m (keskmine on 0,4 m) ning kasvukihi alla lasub helehall kuni mustjaspruun tihe liivsavimoreen lubjakivi tükkidega paksusega kuni 1,3 kuni 2,9 m (keskmine 2,0 m).

Katendi paksus ala piires kõigub 1,7-3,3 m vahemikus (keskmine 2,4 m). Katendi maht maavara lasumis on uuringu andmete 286 tuh m³, millest kasvukiht keskmise paksusega 0,4 m on 47,7 tuh m³.

Kasuliku kihi moodustab keskmine-kuni paksukihiline lubjakivi keskmise paksusega 5,2 m. kasuliku kihi paksus varieerub vahemikus 4,5 kuni 5,6 m lasub ülevalpool põhjaveetasel. Kasvukiht kooritakse ja ladustatakse paljandamisel eraldi vastavalt esitatavatele nõuetele. Katend on võimalik ajutiselt ladustada mäeeraldisel teenindusmaal, kasutada müra- ja tolmutõkkevallide rajamisel ja hiljem kaevandatud maa korrastamisel.

Kaevandamise mäenduslikud tingimused taotletaval Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisel

on head. Maavara raimamine on kavandatud kombineeritult kasutades selleks nii puurlõhketöid kui vastavalt vajadusele (näiteks ülegabariitset kivimi tükide tükeldamine) hüdrovasarat.

Taotletav Maardu VII lubjakivikarjäär hõlmab Maardu maardla (registrikaart nr 179) pealpool veetaset paiknevat aktiivse tarbevaru plokki (25 plokk). Sügavuti on mäeeraldise piiriks plokki (25 plokk) alumine piir.

Kaevandamise käigus kujundatakse mäeeraldise piiräärsetele nõlvadele ohutud kalded. Nõlvade kaldenurk sõltub nõlvu moodustavast materjalist. Karjääris jäetakse oodatavast veetasemest kõrgemal paikneva katendi nõlvade nõlvus 1:2 ja lubjakivi puhul vertikaalne.

Ploki 25 taotletav varu on 590 tuh m³ (varu seisuga 31.12.2022) ja kaevandatav varu on 545 tuh m³ (seisuga 31.12.2022).

Lubjakivi looduses ei taastu, mistõttu on tegemist taastumatu loodusvaraga. Seetõttu puudub taastumisvõime ning looduskeskkonna vastupanuvõime.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Taotletavast mäeeraldisest paiknevad lähimad looduskaitsealad § 14 lõike 1 mõistes kaitstav ala ~2,3 km kaugusel põhjasuunas (Indikaatorkivi; KLO4001243). Ülgase looduskaitseala ~4,7 km kaugusel kirrisesuunas (KLO01000259) ja ~4 km kaugusel loodesuunas (Miku raudkivid; KLO4001244); ~2 km kaugusel läänes III kaitsekategooria kaitsealuse liigi leiukoht (aaskarukell (*Pulsatilla pratensis*); KLO9340288) ~1,6 km kaugusel idasuunas III kaitsekategooria kaitsealuse liigi leiukoht (põdrajuure-soomukas (*Orobancha bartlingii*); KLO09345314).

Natura 2000 võrgustikku arvatud Pirita loodusala paikneb tegevuse asukohast ~5,4 km kaugusel läänesuunal.

3.3. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

KeÜS § 23 lg 1 sätestab, et igaühel on õigus tervise-ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale, millega tal on oluline puutumus. Lõike 2 kohaselt on oluline puutumus isikul, kes viibib tihti mõjutatud keskkonnas, kasutab sageli mõjutatud loodusvara või kellel on muul põhjusel eriline seos mõjutatud keskkonnaga. KeÜS § 3 lg 1 kohaselt on keskkonnahäiring ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata. Siiski tuleb võimaliku keskkonnahäiringu tekkimist võimalusel ennetada ning kui see pole võimalik, võtta kasutusele leevendusmeetmed.

Lähimad majapindamised jäävad taotletavast Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisest läänes ja põhjas vähemalt ~200 m kaugusele ning idas ja lõunas vähemalt ~ 1 km kaugusele.

3.3.1. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Planeeritav tegevus sarnaneb oma olemuselt ehitustegevusega. Nagu iga ehitustegevusega võib ka maavara kaevandamisega kaasneda keskkonnahäiringuid. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi **KeÜS**) § 3 lg 1 kohaselt on keskkonnahäiring inimtegevusega kaasnev vahetu või kaudne ebasoodne mõju keskkonnale.

Taotletav Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldis ja selle teenindusmaa ei kattu Natura 2000 võrgustiku alaga ning kaevandamisega ei mõjutataks kaitsealasid ega kaitstavaid Natura 2000 võrgustiku alasid.

Taotletaval mäeeraldisel ning selle mõjupiirkonnas puuduvad märgalad, karstinähtused ja merekeskkond. Kavandatav tegevus ei asu tiheasustusalal ning selle piires puuduvad ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad ning alale ei jää kultuurimälestisi.

Teadaolevalt ei esine taotletaval mäeeraldisel alasid, kus on õigusaktidega kehtestatud nõudeid ületatud või võidakse ületada.

3.4. Hinnang keskkonnamõju olulisusele (määruse nr 31 § 4)

Mäeeraldisel teenindusmaal ei ole Natura 2000 võrgustiku alasid, mistõttu on välistatud, et kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele.

Taotletava jäätmekäitlusala tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju. Maavara kaevandamisel või rikastamisel tekkivad kaevandamisjäätmekogumised ei avalda keskkonnale negatiivset mõju. Kaevandamisjäätmekogumiste kasutamisel müra- ja tolmutõkkevallide moodustamiseks, taaskasutamisega korrastamistöödel ja kaevandamisjäätmekogumiste ladustamisega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

Kavandatava tegevusega ei pumbata ega juhita ära isevoolu teel mäeeraldiselt põhja-ega pinnavett ning ei alandata karjääri veetaset. Võimalik mõju veekvaliteedile on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariiolekordadega.

Taotletava tegevuse käigus ei teki eeldatavalt ülenormatiivset müra ega tahkete osakeste heidet välisõhku. Ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks ja ennetamiseks tuleb ettevõttel järgida leevendusmeetmeid ja töökorralduslike nõudeid.

Lõhketöödega võib kaasneda e vibratsioon naaberkinnistute hoonetele, mis asuvad lähemal kui

200 m. Lähimad majapidamised jäävad taotletavast Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisest läänes ja põhjas vähemalt ~ 200m kaugusele ning idas ja lõunas vähemalt ~1 km kaugusele.

Rail Balticu kavandatav trassikoridor jääb taotletavast Maardu VII lubjakivikarjäärist ~1,7 km kaugusele lääne suunda.

Valguses, soojuses, kiirguses ja lõhnareostust lubjakivi kaevandamisega teadaolevalt ei kaasne.

3.4.1. Mõju suurus, tugevus, kestvus, sagedus, pöördumus ning mõjuala ulatus

Keskkonnaamet käsitleb kavandatava tegevuse mõjualana Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisel teenindusmaal. Kaevandamistegevusega kaasnevad mõjud on seotud kaevandamisega ning avalduvad kaevandamise käigus. Perioodil, kui kaevandamist ei toimu, kavandataval tegevusel mõjusid ei ole v.a. visuaalne häiring. Pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning ala korrastamist lõpeb ka kavandatava tegevuse mõju.

Kattekihi käitlemine maavara kaevandamise loa kehtivuse ajal mäeeraldisel teenindusmaal piires ei kahjusta keskkonda – see ei ohusta vett, õhku, pinnast, loomastiku ega taimestikku. Samuti ei tekitata need müra või lõhnast põhjustatud keskkonnahäiringuid ega kahjusta maastikku. Kattekihi puistanguid ei vaja mingisugust töötlemist ning nende kasutamisel puuduvad kahjulikud mõjud keskkonnale.

Välisõhku väljutavate saasteainete hajumisarvutuste kohaselt jäävad saasteainete kontsentratsioonid väljapool käitise tootmisterritooriumi ja lähimate elamute juures alla piirväärtustele. Samuti ei toimu taotlusmaterjalide põhjal müra piinnormide ületamist.

Lõhketöödega kaasnev oht kivimikildude laialipaiskumine. Mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal piiridest välja poole leviv peamine mõju võib tavapäraselt olla kaevandamisel ja veol kasutatavate masinate tekitav müra ja tolm.

Eelhinnangu järelduste kohaselt ei teki kavandatava tegevuse elluviimisel olulist negatiivset keskkonnamõju, samas ümberkaudsetele elanikele tavapärasest enam häiringuid (müra, õhusaaste) võib siiski tekkida. Siiski võib eeldada, et häiringute esinemine ei ole sage ja pidev ning need on leevendatavad. Asjaõiguse seadus § 143 lg 1 sätestab, et kinnisasja omanikul ei ole õigust keelata gaasi, suitsu, auru, lõhna, tahma, soojuse, müra, põrutuste ja muude seesuguste teiselt kinnisasjalt tulevate mõjutuste levimist oma kinnisasjale, kui see ei kahjusta oluliselt tema kinnisasja kasutamist ega ole vastuolus keskkonnakaitse nõuetega. Mõjutuste tahtlik suunamine naaberkinnisasjale on keelatud.

3.4.2. Mõju piiriülesus

Riigipiiri ülest mõju ette näha ei ole.

3.4.3. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Natura 2000 võrgustikku arvatud Pirita loodusala paikneb tegevuse asukohast ~5,4 km kaugusel läänesuunal. Arvestades kavandatava tegevuse, kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega ei avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele.

3.4.4. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Kaevandamisest tulenevate häiringute vältimiseks või leevendamiseks määratakse keskkonnaloale järgnevad kõrvaltingimused:

1. Juhul kui mäetööde käigus tekib avarii, tuleb vajalike vahenditega (absorbent, õlipüünised) reostuse levik kiirelt ja ohutult lokaliseerida ning reostunud pinnas üle anda vastavat jäätmekäitluslitsentsi omavale ettevõttele;
2. Masinate korraline hooldus teostatakse selleks ettevalmistatud platsil;
3. Tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb sademetevaesel, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, kasta karjääri veoteid ja platse pidevalt ning piirata veokite liikumiskiirust kuni 30km/h;
4. Hoida purustus-sorteerimissõlm kui peamine heiteallikas karjääri süvendis;
5. Hoida purustussõlme generaatori põleti/ küttekolle korras;
6. Kasutada kvaliteetset kütust;
7. Purustus-sorteerimissõlm tuleb võimalikult suures osas kinni katta, vältimaks purustus-sorteerimissõlmes tekkiva tolmu levikut;
8. Purustus-sorteerimissõlm peab olema varustatud niisutussüsteemiga, vältimaks purustus-sorteerimissõlmest tekkiva tolmu levikut;
9. Karjääri väljasõiduteed tuleb puhastada ja pesta vähemalt 1 kord nädalas;
10. Karjäärist väljuvate sõidukite jaoks tuleb paigaldada rattavannid ning karjäärist väljuvate sõidukite rattad ja rattakoopad tuleb suvepesuga üle pesta, vältimaks tolmu levikut;
11. Lubjakivikarjääris teha mäetöid päevasel ajal esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) kell 7.00-23.00;
12. Karjääri teenindusala piirata aiaga;
13. Mürähäiringu leevendamiseks tuleb rakendada leevendavaid meetmeid (mõjutatud ala suunas rajada müra vähendamiseks müratõkke vall);
14. Enne lõhketöödega alustamist tuleb läbi viia mäeeraldise piirist 200 m raadiuses olevate hoonete konstruktiivse osa seisundi audit. Audit tuleb läbi viia ehitusseadustiku §-s 18 ja majandus- ja taristuministri 12.10.2020 määruses nr 61 sätestatule (visuaalkontroll). Auditi teostamise õigus on ehitusinseneril (diplomeeritud ehitusinsener, tase 7 või volitatud ehitusinsener, tase 8), kellel on kutsetunnistusel ehitise auditi kompetents. Auditi läbiviimise sagedus on iga kolme aasta tagant. Visuaalselt nähtavate muutuste ilmnemise korral tuleb hoone omaniku nõudmisel läbi viia täiendav audit, kuid mitte tihedamini kui kord aastas. Auditi läbiviimise korraldab ning kulud tasub loa omaja;
15. Ettevõtte on kohustatud kooskõlastama lõhkamistööd omavalitsusega.

3.5. Eelhinnangu järelendus (määruse nr 31 § 5)

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, kuna:

1. kuna kavandatav tegevuskoht ei asu kaitsealadel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata kaitsealasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid, siis puudub oluline mõju looduskaitseliste objektidele;
2. kui peetakse kinni leevendusmeetmetest, siis jäävad piirmäärad õhusaaste, müra ja vibratsiooni osas kehtestatud normide piiridesse;
3. Kaevandamise käigus tootmisjäätmegi ei teki;
4. Kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjavee režiimi, kuna kaevandamine toimub põhjavee taset alandamata.
5. mäeeraldisel looduslik maastik kaevandamistöõde käigus hävineb, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega.

KeHJS § 11 lõike 8¹ kohaselt peab KMH algatamata jätmise otsus muuhulgas sisaldama asjakohaseid KeHJS § 6¹ lõike 1 punkti 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnametmeid muidu ilmneva või olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lõike 2 kohaselt esitatakse eelhindangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnametmeteks, kui eelhindangu järelduseks on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmise.

4. MENETLUSOSALISTE ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis 31.01.2024 kirjaga nr DM-124919-1 jt asjaomastele asutustele käesoleva eelhindangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu tutvumiseks ning arvamuse avaldamiseks (KeHJS § 11 lõike 2 ja HMS § 40 lõike 2).

Jõelähtme Vallavalitsus oma kirjaga 13.02.2024 nr 6-3/640-1 nõustus Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisel keskkonnamõju taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhindangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõuga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Teadmiseks: Maa-amet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Transpordiamet

Kerstin-Acta Kerner 51938226
Kerstin-Acta.Kerner@keskkonnaamet.ee